

4492

40.
25

1785

2.

3

ORDINIS IVRIDICI

IN

ACADEMIA WITTENBERGENSI

H. T.

PRO-DECANVS

D. GOTTLOB CHRISTIANVS

KLÜGEL

FACVLTATIS IVRIDICAE ASSESSOR ORDINARIVS ET
SENATVS CIVITATIS WITTENBERGENSIS SYNDICVS

LECTORI BENEVOLO
SALVTEM.

inest

de commissis fraudatorum vectigalium causa.

ORDINIS IURIDICI
ACADEMIAE WITTENBERGENSIS
FR. BECAVVS
D. GOTTL. CHRISTIANVS
K. V. G. E. L.

FACULTATIS IURIDICAE ASSessor ORDINARIVS ET
SENATVS CIVITATIS WITTENBERGENSIS SYNDICVS

LECTORI P. H. E. V. O. L. O.
SALVEM

1744
In conspectu Facultatum Collegium congre.

Q. D. B. V.

Tributa, vectigalia, et, quae sub aliis nominibus, iisque variis indicuntur, publicarum pecuniarum collectae cum in republicae utilitatem sint contribuenda, facile est ad perspicuum, curam necessitatum publicarum impediri, si qui ciues, vel quiqui ad ea pendenda obligati sunt, scientes, quatenam sint illa, oneri publico se resue suas aerarium fraudatari subtrahant. Quod cum sine dolo fieri nequeat, non est iniquum, fraudatores hos publicarum contributionum consulto peccantes dare poenas, adeoque fraudem illam referri inter delicta, veluti eiusmodi factum crimen vocat Vlpianus *l. 14. D. de publicanis*, Hermogenianus etiam, in *l. 53. D. de iudiciis*, ob census crimen, scilicet ob censum tributorum causa fraudatum, *l. 1. §. 20. D. et l. 1. C. de quaestion.* seruis, scribit, detegere dominos permitti, et Papinianus *l. 8. D. de public.* fraudati vectigalis crimen ad heredes transmitti. Possunt istae poenae multiplices esse, vel prout dolus admissus grauior est aut leuior, vel pro magnitudine damni republicae dati, carceris aut multae, vel, si res ita postulet, durior etiam; praeterea vel solae vel coniunctae, quas posteriores inprimis, si ipsi receptores pecuniae publicae fraudem contraxerunt, non raro
a 2
videmus

videmus irrogari. Quodsi poena sit multa, ea vel determinata est, veluti, vt vno vtar exemplo, in Saxonia fraudati vectigalis ex cereuisia (*Tranksteuer*) pro singulis mensurae quantitibus his, quas verbo *Flyst* appellamus, a coquente non praefessis 10. thalerorum multa constituta est in *Erläuter. des Trankst. Ausschreib. d. a. 1747. cap. VI.* vel iudicium datur in duplum, triplum, quadruplum, et sic porro, eius, quod erat contribuendum, quemadmodum iam antiquo iure Saxonico quadrupli poenam luere debuit, qui telonium non persoluerat; *Spec. Sax. L. I. art. XXXVII.* et, vt ex recentioribus temporibus huic aliud adiungam exemplum, is, qui chartam signatam, quandocunque hoc debebat fieri, non adhibuit, in quadruplum pretii, quod praeterea soluendum est, condemnatur. *Mandat. Sax. El. d. 7. Oct. 1732.* At, quod ad collationes propter eas res, quae mercis numero habentur, vectigal mercium generale (*General-Consumtions-Accise*) in Saxonia appellatur, frequentissima est poena commissi. Haec a nostris vocatur *Confiscation* aut *Confiscierung* vel etiam *Contrebandierung*, v. g. in *der Churf. Sächs. Gen. Consumt. Acc. Ordu. d. a. 1707. tit. allgemeine Regeln, die 56. und 60ste Reg. Mand. Sax. El. d. 12. Mart. 1783. no. X.* quae tamen vocabula aliis quoque gaudent significationibus, illa latiori, hoc angustiori. Verbum, *der Verfall*, rem non incommode explicans, nescio, an ab aliis usurpatum, inuenio in nouissima lege Austriaca *Mautsystems Patent d. d. 16. Sept. 1784.* In commissum autem incidunt merces, res intelligimus mobiles, quas quis comparauit, vt distrahat, aut emtas in provinciam vel locum adfert, aut vendendas alios ad locos mittit, modo potissimum quintuplici. Primo quidem, si quarundam rerum omne, vel in perpetuum vel ad tempus, vetitum est commercium, vt in Saxonia tegumentorum capitis ex filis ferreis in formam capilli comiti dispositis confectorum emtio et venditio prohibebatur, addito, vt emta fisco adiudicarentur. *Mand. d. 23. Oct. 1786.*

Deinde,

Deinde, quando certarum rerum commercio cum exteris prorsus prohibentur ciues, quo casu, cum contra legem euehantur, quae euehi ex prouincia, vel, quae inuehi non debebant, in illam inuehantur, cuiusmodi negotium *Schleichhandel*, *Contrebandhandel*, alicubi, vt in Austria, *Schwärzung*, vid. supra cit. *Mauth Patent d. 16. Sept. 1784* nominatur, ea omnia, quae proprie appellanda sunt Contreband, solent vindicari fisco. In hunc modum ao. 1733. ex litteris Imperatoris 26. Iul. datis, per totam Germaniam, equos coemi, vt extra Germaniam vendantur, interdicebatur, et in omnibus prouinciis variis temporibus variarum mercium cum exteris commercium, in perpetuum vel ad tempus, idque vel penitus vel cum quadam exceptione, ea lege, vt merces commissae sint, fuit prohibitum. Vt subsistam in patriis legibus, euehere in alias prouincias lanam, praeter eam, quam praediorum nobilium possessores ex suis gregibus colligunt, *Mand. El. Sax. d. 15. Sept. 1750.* et 23. *Mart. 1765.* res cupreas vetustate corruptas, *Mand. d. 12. Iul. 1746.* aut ligna, *Rescr. d. 11. Iun. 1755.* et *Mand. d. 4. Iul. 1763.* inuehere vero in Saxoniae terras vasa sicilia Misenen-sibus similia, *Mand. d. 3. Oct. 1775.* et d. 7. *Apr. 1779.* et varia alia manu facta, *Mand. d. 27. Mart. 1765.* imminente non obediendi ista poena, vetabatur. Eodem modo nuperrime d. 27. *Aug. anni praeteriti* lege promulgata eiusque §. 6. per terras Austriacas in Germania fitas Hungariam item et Galliciam Sarmaticam prohibitum fuit, certas in ea lege nominatas res, easque multiplicis generis, introducere commercii causa, et ne in proprios quidem vsus absque singulari permissione collegiorum publicorum, quibus huius rei cura data est. Nonnunquam merces illicitas clam in prouinciam ductas easque addictas fisco, ne vllus earum in ista prouincia sit vsus, comburi, conserendi, contundi, vel quocunque modo effici, vt inutiles sint reliquiae, iubent principes, cuius in Saxonia exemplum est per *Mand. d. 19. Aug. 1750.* in istis

textis, quae *Samt*, *Plüsch*, *Felpe* appellantur, si peregrina sint, exceptis tamen, quae facta sunt in nonnullis ibi nominatis prouinciis, et nuper ratione vetitarum per terras Austriacas mercium in *Edicto d. n. Oct. 1784. §. 7.* obseruauimus. Aliquando non merces tantum illicitae, sed currus etiam, quibus vehuntur, cum equis, siue naues fisco vindicantur, cuiusmodi poenam iam ius Romanum *l. u. §. 2. D. de public. prodit.* Sed ea nostris etiam temporibus non est infrequens. Cadit in commissum in Anglia nauis, in qua quis audet euehere chartas in nitore in pannos laneos inducendo applicandas. (*Preßspäne*) In Saxoniam, si textum stramineum, ex quo pilei conficiuntur, *Mand. d. 15. Febr. 1748. et 13. Nov. 1777.* si alba terra, *Mand. d. 14. Aug. 1764. praeter edicta de hac re antiquiora,* si auena, *Refer. d. 7. Aug. 1782.* si foenum denique stramentumue *Refer. d. 18. Dec. 1782.* in exteras vehitur regiones, vel si sal illicitum inuehitur, *Mand. d. 10. Ian. 1765. repetitum quoad poenam i. Oct. 1777.* nauis vel plaustrum atque equorum dominium addici fisco debet. Idem constitutum erat *Mand. d. 3. Iun. 1771.* ratione frumenti, farinae et panis extra fines abductorum, postea iterum abrogatum. Rarius enim in eiusmodi prohibitionibus perpetuum aliquid est, cum, prout reipublicae postulat commodum, modo fiant, modo tollantur. Tertium est, ut merces fisco vindicentur, quarum venditione interdicti sunt certi homines, cuius rei ut exempla iterum ex iure petam Saxonico, excito *Mand. d. 30. Oct. 1773.* in cuius §. 6. circitores, qui merces per domos circumferunt, prohibentur, imminente hac poena, venditione calendariorum; *Mand. d. 29. Ian. 1767.* per cuius §. 1. qui in vicis vendunt merces, si has in commissum incidere nolint, negotiari in alio genere mercium, quam quarum vendendarum facultas iis in ista §. pho verbis expressis data est, aut in his etiam magnam et copiosam facere mercaturam non possunt; et *Mand. d. 26. Ian. 1764.* ex quo his, qui texendis pannis victum quaerunt,

runt, non licet ab exteris operis texta quasi a se confecta, signis for-
 sitan adulterinis appostis, nisi easdem dare velint poenas, vendere.
 Omitto innumerabilia alia exempla, quae tum alibi, tum in con-
 cessis praecipuis monopolis occurrunt. Talis enim solitariae ven-
 ditionis effectus, siue sit penes singulos homines, aut societates, siue
 certis praediis asseratur aut locis, ad hanc vitetorum elassem proxime
 accedit. Quarta huius poenae causa est modus vendendi illicitus. Huc
 spectat in Saxonia *Mand. d. 15. Sept. 1750.* secundum quod nemini per-
 mittitur merces, paucis exceptis, extra aundinas per plateas vendendi
 gratia circumgestare. Quatuor hi modi, quibus merces incidunt in
 commissum, poenae sunt vitetae venditionis, nonnunquam emtionis.
 Superest quintus, ab his admodum diuersus, si merx ob professionem,
 quae ex causa vectigalis fieri debebat, omissam filco adiudicatur. Is
 quidem omnium princeps haberi debet. Dicitur enim, obseruante Bris-
 sonio, commissum proprie, quod ob vectigal non solum, vel omis-
 sam apud publicanos professionem filco vindicatur. Quam vocis vim
 non ICIi solum, ex quorum libris Pandectae sunt compositae, sed reli-
 qui etiam et his antiquiores admiserunt scriptores Latini, vt Suetonius
 in *Calig. cap. 41.* atque ante eum Quinctilianus in *declamat.* et Varro,
 qui causam simul significationis prodit, in *libro de re rust.* commissum,
 scribens, dici, quod in censoriam legem committat is, qui professio-
 nem omittit. vid. Cuiac. in *parat. ad Cod. L. IV. tit. 61.* Verumta-
 men commissas quoque merces dixisse, quae, cum illicitae essent, pu-
 blicabantur, docet supra laudata *l. n. §. 2. D. de public.* Vectigal etiam,
 tametsi latiori potestate omne significet, ex quo respublica reditus ha-
 bet, quemadmodum eam vocem fere explicat Festus, proprie tamen,
 vt monet Dacerius, id est, quod pro inuentione mercium debetur, qua
 ratione cum eo onerum publicorum genere fere conuenit, quod hodie
 Accise appellamus. Nominari a veteribus secundum mores Romanos
 debebant

debeant publicani. Substituamus ex hodiernis institutis, cum rarius conducantur vectigalia, quam principis nomine administrantur, quemcunque, cui capiendi vectigalis publici potestas est. Origo huius poenae procul dubio, partim, siquidem, non profiteri apud receptores merces suas, quemadmodum supra exposui, ad delicta possit referri, in eo ponenda est, quod ipsa res commissa corpus erat delicti, partim haec fuit, ut in ea re sit obiectum executionis, quo non esse poterat commodius. Etenim cum imprimis a mercatoribus peregrinis, adeoque ab his, qui non in eo loco habitabant, in quo vectigal solvendum erat, id exigebatur, necessarium erat, ut vectigalium receptores sibi prospicerent de damno fisco dato, et poena non proficenti imponenda; idque fiebat brevissime, retentis, quas iter porro faciens reticuerat, mercibus. Poterant quidem ipsi fisci fraudatores detineri, id quod etiam omni tempore variis in rebus publicis factum est. Sed absque dubio hoc a plerisque et durum nimis et commercii damnosum existimabatur, quando e re quidem est regnorum, favere commerciis, quod obtineri tamen nequit, si mercatoribus vel ob fraudem vere admissam, vel etiam, in eo enim ingens erat publicanorum astutia, *vid. l. 12. D. de public.* ob solam fraudis suspicionem magna in itinere assertur mora. Video duplicis illius causae poenae commissi rationem habitam in lege Saxonica, *Gen. Acc. Instruct. d. a. 1783.* in qua *tit. XII. lit. b.* scriptum est: *die angehaltene oder in Beschlag genommene Waare bleibet jedoch allemahl das erste obiectum executionis, et tit. XIV. no. 1. die angehaltene Sachen, als corpora defraudationis, zur Accis-Stube gebracht werden müssen.* Potest etiam tertia causa addi, quae tamen non ex ipsius rei, quae esse videtur, necessitate, sed ex praecipitis iuris venit civilis, quae forsitan hunc aut illum iuris peritum ad defendendam commissi poenam movit, ut hoc ipso demum factum sit, ut introduceretur. Multa enim iuris capita originem debere Ictorum opinionibus, quis est, qui

72.
9
3
qui nefciat. Tacitam scilicet intelligo hypothecam, quae fisco per leges Romanas tribuitur in omnibus istis, ex quibus ei aliquid pendendum est. Nam indictiones, secundum *l. 3. C. de annon. et tribut.* ipsis rebus indicuntur. Paulatim, ut est credibile, executionis in poenae mutatum est obiectum: forte, quod ita breuissime tota componeretur his, cum hoc modo executio et initium harum causarum esset et finis. Tametsi graue videri poterat, pro paruo forsitan vectigali omnem vel pretiosissimam retinere rem, tamen in poenis irrogandis omnia ad trutinam nequeunt examinari, quamuis has etiam res temperationem pati lubenter largiar. Praeterea fecit, si quid recte iudico, vel, ubi conductores erant, augendorum bonorum, quae erat ipsorum cupiditas, ut illa his quoque amplificando operam darent, vel, siue fuerint isti, siue non fuerint, delicti frequentia, ad quam ut respiciamus, uti in omni iure aequum est, ita in rerum quoque fiscalium regimine, ut duriori poena peccandi libidini obex opponeretur. Nam, cum vectigalia publicarum necessitatum causa postulentur, redditibus autem per fraudes nimis imminutis fieri possit, ut non sufficiant his, ad quae destinati sunt, ne publicae rei ordo turbetur, ad delinquendum hominibus, minorem despicientibus poenam, quasi inuitatis, erat prouidendum. Hoc ipsum tamen docet, illa ad res priuatas non esse producenda, in quibus eiusmodi damnum non est metuendum, siquidem, commoda ideoque etiam pericula priuata et publica longe differre, nemo ambiget. Sed ad solam quoque pertinet maiestatem, huius generis poenas sumere: quin iura fisci, si regulam sequimur, ciuibus negantur. Quamobrem, etsi priuatis hominibus aliquando vectigalium exercendorum ius sit, in commissum tamen incidere res apud eos non professas, nisi, in eum modum multare fraudantes, ipsis distinctius sit concessum a principe, non putauerim, quanquam non nego, res non professas pro executionis obiecto retineri posse, quando
b
periculum

periculum est, aliud vel prorsus fore defuturum, vel difficilius iri quaesitum. Obtinet autem haec commissi poena ob delictum fraudati de mercibus, quas quis in territorium vel locum intulit, soluendi vectigalis, publici nimirum, apud plerasque gentes. Neque rem mutat, poenam fisco ipsi non applicari, sed cedi delatori aut magistratui eius loci, in quo fraudans apprehenditur, cum, si hoc sit, hi in fisci locum ex lege succedant. Fit enim saepissime, partim, ut homines, siue lucri, siue, quod rarius accidet, vindictae publicae studio ad deferenda nomina nocentium adducantur, partim, ut magistratum excitetur diligentia in fraudibus detegendis et puniendis, ut utrisque pars commissi, vel totum etiam, relinquatur, non in hac solum specie, quemadmodum in multis huius fraudis causa datis legibus constitutum legimus, cum in commissum res incidunt propter professionem neglectam, sed in reliquis etiam, in quibus huic poenae locus est. Plerumque rei fisco addictae, vendita ea, pretium in tres diuiditur partes, quarum vna in fiscum refertur, altera magistratui, quae in delictum inquirat, relinquatur, tertia cedit delatori, cuius partitionis exempla etiam in Saxonia non pauca obseruare licet in legibus supra laudatis aliisque. Verum, cum ob merces vectigalis causa non professas poena commissi irrogatur, his, exceptis tamen quibusdam causis, in partes quatuor distributis, vnam fiscus, alteram iudex in rebus ad vectigalia pertinentibus ordinarius cum receptoribus, tertiam iudicii assessor capit vrbanus, quartam delator: ita tamen, ut portio vacans, e. g. si non sit delator, etiam ad fiscum pertineat. *Gen. Conf. Acc. Ordn. d. a. 1707. tit. allgem. Reg. reg. 63.* Accidit nonnunquam, ut, siue fortuito, siue culpa eorum, qui fraudem fecerunt, res, quae inciderat in commissum, non amplius adfit, eum condemnatio fieri deberet, ut itaque neque fiscus sibi eam, neque alius quisquam, veluti delator magistratusue, ex iure fisci in eum translati, possit vindicare. Quod si euenit, plerumque ita negotium conficiunt,

ficiant; ut eius rei pretium iubeant reum solvere. Exempla passim cum in aliis, tum in Saxonie occurrunt legibus. Ut autem redeam ad ipsam poenam; in Saxonia Electorali per *regul. 56.* iam citatae *Gen. Conf. Acc. Ordu.* Serenissimus Princeps, ab his, qui vectigalibus exercendis constituti sunt, in commissum recipi iussit merces non professas. Nouissime tamen, quo accommodetur magis poena ad delictum, hoc ita mutatum est *Mand. d. 12. Mart. 1783. n. X.* ut in poenam duodecies vectigal, praeter huius ipsius quantitatem, soluendum sit ab eo, qui fiscum erat fraudaturus, quae poena eodem est modo, atque olim pretium rei, quae in commissum ceciderat, diuidenda. *Gen. Acc. Instr. d. a. 1783. tit. XVI. n. 4. et ult.* Attamen ab hac puniendi delinquentes norma nonnunquam, ex eiusdem legis praecipis, est discedendum. Quodsi enim rei non professae pretium vnum non excedat thalerum, in commissum ea nunc etiam cadit. *Mand. excit. d. 12. Mart. 1783. §. X. in fine.* Deinde nemo cogitur omnino ad istam, cuius supra memini, poenam numerandam, sed potest se non professam abdicare, quo facto ea, ac si in commissum incidisset, consideratur, et, qui fraudem admisit, ab omni alio, praeterquam, quae pro decreto iudicis vectigalium causa constituti postulari permittuntur, soluendo liber est. *ibid. litt. b.* Quapropter, pretio rei non professae non pertingente ad quantitatem, quae additis sportulis ad poenam exoritur, nunc quoque, cum vix aliquis beneficio, quod lex largitur, non credatur vsurus, ea res in commissum cadit, ita tamen, ut id soluatur, quod debetur pro decreto condemnante. *eod. loc.* Idcirco multo minus, si, vendita auctoritate publica re ob omittam professionem fisco vindicata, quantitas vectigalis atque poenae ex pretio ab emtore dato nequeat redigi, ab eo, qui fraudem fecit, ut, quod deficit, suppleat, deponendi facultas conceditur, qui tamen, si hoc accidat, non solum pro decreto debitum sed reliquos etiam litis sumtus solvere iubetur. *Instr. tit. XII.*

n. 7. ad b. Tandem, quando euenit, vt ex praefcripto legis *Gen. Conf. Acc. Ordn. tit. allgem. Reg. 56ste Reg.* praeter committi poenam in sextuplum vectigalis dandum sit iudicium, res omnis est summi Senatus regundis redditibus principalibus constituti relinquenda arbitrio. *Infr. l. c. ad d. n. 4.*

Sed haec de ista re disputasse sufficiat. **Commendandus enim nunc est**

VIR PRAECLARISSIMVS ET DOCTISSIMVS

CHRISTIANVS FRIDERICVS WILISCH

DRESDENSIS,

IVR. VTR. CANDID. RERVM PROPTER REDITVS PRINCIPALES IN FORO AGENDARVM PER REGIONEM A PRINCIPIS ELECTORIS DIGNITATE NOMINATAM PROCVRATOR ET CAVSARVM PATRONVS,

qui, sequens Illustris et Iuris Consultissimi Patris vestigia, vitam laudabiliter actam Ipse sequentibus enarrat:

Natus sum Dresdae d. IX. Aprilis MDCCCLVII patre CHRISTIANO FRIDERICO WILISCHIO, Doctore vtriusque Iuris et Serenissimo Electori Saxoniae in iudicio supremo, ad quod provocacione certatur, a consiliis, matre IOHANNA CHRISTINA KRÜGERIA, antea FERDINANDO AVGVSTO MÜLLERO, mercatori Hamburgensi, matrimonio iuncta. Annun habui CHRISTIANVM FRIDERICVM WILISCHIVM, quondam Doctorem Theologiae et Dioeceseos Friburgensis Superintendentem, et aniam MA-

RIAM

RIAM SOPHIAM, CHRISTIANI LEHMANNI, quondam Doctoris Theolo-
 giae, et Dioeceseos Fribergensis Superintendentis filiam. Originem
 autem communem debeo cum maioribus genti Brandenburgicae WIL-
 SCHORVM. Parente utroque superstitie lactor, quorum in me amori
 quid debeam, verbis efferre non possum. Paer usus sum praeceptoribus
 priuatis, quorum ultimus mihi fuit HERTELIVS, nunc sacrorum Anti-
 ftes prope Schmebergam, cuius fidelissima institutione tantum profeci, ut
 a. c10100CLXXI. inter alumnos Electorales scholae provincialis Grimanae
 recipi possem. Ibi magistros nactus sum b. KREBSIVM, MVECKIVM,
 HOFMANNVM, REICHARDVM et RICHTERVVM, quorum quidem insignis
 erga me beniuolentiae grata mente semper recordabor. Hinc a.
 c10100CLXXVI. in Academiam Lipsiensem, Rectore PÜTTMANNO, me
 contuli, ibique a b. ERNESTII et REVTZII, cum antiquitates Romanas il-
 lustrarent, ore pependi: philosophiae discendas causa versatus sum in
 scholis PLATNERI et ERNESTH IUN.: FVNCIVM Mathefin puram et b.
 LYDWIGIVM Physicem explicantes audivi: in scribendo per aliquod
 tempus a REITZIO, qui singulari quadam me humanitate semper excepit,
 exercitatus fui. In historicis sedatus sum b. BOEHMIVM, WENCKIVM,
 et b. FRANKIVM. Iuris civilis ac patrii notitiam mihi paraturus, hi-
 storiam legitimae scientiae atque Institutiones apud EINERTVM, Ius Na-
 turae apud SAMMETVM, Ius Digestorum, Ius Germanicum, Saxon-
 icum, et Canonicum apud SCHOTTVM, qui libris commodandis aliisque
 modis in me valde officiosum se praebuit, Ius Feudale et Publicum Ger-
 manicum apud BIENERVM, virum mihi iam eo nomine, quod amorem
 iuris publici discendi mirifice in me aluit, charissimum, ordinem denique
 iudiciariam apud b. ZOLLERVVM et praeter hunc artem de causis forensibus
 referendi apud SEGERVM, quem etiam erga me maxime benivolam sae-
 pius cognoui, studii percipere. Praeter eos WOELIVM frequentavi,
 cum iurisperitiam uniuersam traderet, exercitationesque in disputan-

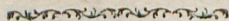

do de iure institueret. Sed hoc studium ut feliciter absolueri possent, effecit SERENISSIMI ELECTORIS munificentia. Nec vero eodem consilio mihi defuerunt studia summorum virorum, quippe quorum eximia, mihiq; semper gratissimo animo colenda, erga patrem meum et me ipsum beniuolentia factum est, ut a Summe-Reuerendo Capitulo Numburgo-Ci-zenzi, a Senatu Amplissimo Lipsiensi, Numburgensi, Fribergensi et a viro generosissimo b. de VELTHEIM beneficia quaedam in me conferrentur. Ita quadriennio inter multos patronos ac fautores transactio, Lipsiae valedicere, et, ut consueva subirem examino, Pitebergam adire, a patre, nonnullis suadentibus amicis, iussus sum. Adueni igitur postquam ante abitum Lipsiae a Comite Palatino Caesareo, b. FRANKIO, Notarius publicus Caesareus creatus fueram, a. cDCCCLXXX in hanc Academiam; ubi a viro Experientissimo, patronoque mihi summe venerando, BOEHMERO, eo tempore Academiae Rectore, ciuib; academicis adscriptus, et a viro Iureconsultissimo FRANKIO, cuius singularis humanitas mihi hucusque videndorum, quae ad causas in foro perorandas vlllo modo spectarent, copiam apud se benignissime fecit, in domo sua exceptus sum. Mox dubias quasdam ex vario genere sententias, praeside Viro Magnifico WIESANDIO, patrono summopere colendo, defendi, et tentamina pro causis in foro agendis ac pro impetrando primo in iure gradu apud ILLVSTREM IURECONSULTORVM ORDINEM sustinui. Hinc, cum aliquot mensibus consumtis, Dresdam repetere constitutum esset, singulari quodam fauore Illustris FISCHERI et Clarissimi EBERTI mihi evenit, ut iuueni generoso de BRANCONI, Equiti Neapolitano, comes studiorum in hac academia adiungerer. Qua quidem opportunitate Clarissimi SCHROECKHII Historiam Catholicam enarrantis, et Magnifici WIESANDII, Ins Naturae docentis, scholis assedi. Interea me nouis beneficiis et ORDO ILLVSTRIS IURECONSULTORVM et PROCERES HVIVS ACADEMIAE liberalissime adiuuerunt, quorum quidem erga me animis propensis me quam maxime obstrictum

obstrictum sentio. Nouissime vero denuo perspexi Indulgentiam ELECTORIS SERENISSIMI. Non solum enim me quodam stipendio, quod conferri Candidatis iurium solet, auxit, sed vel maxime me nuper ita ornauit, ut fidem meam dignaretur, cui munus procuratoris in causis ad fscum suum per regionem circuli Electoralis redeuntibus clementissime de-
mandaret. Iam cum in eo fin, ut summos in utroque iure honores ambiturus, auctoritate ILLUSTRIS IURECONSULTORVM ORDINIS, superato examine, quod dicitur rigorosum, libellum: DE IURE COLLECTANDI IN TERRITORIIS GERMANIAE, meo Marte confectum, publice, et sine praefide, pro venia a Serenissimo Electore impetrata, defendam; supplex Numen diuinum rogo, ut et hoc a me coeptum felix faustumque esse benignissime iubeat.

Huius voti fore, ut compos fiat, nulli dubitamus. Nam, cum se stiterit, adspirans ad summos in utroque iure honores, consuetis examinibus, ita diligentiam atque eruditionem suam, cum in explicandis legibus, tum in respondendo ad quaestiones propositas, Ordini comprobauit, ut ei merito honores, quos petiit, decreuerimus. Ante vero, quam his ornari possit, necesse est, ut publicum et solenne edat specimen, qua de causa futuro die XXIII. Maii disputationem inaugu-
ralem a se scite elaboratam: de iure collectandi in territoriis Germaniae; et quidem, venia a SERENISSIMO PRINCIPE ELECTORE impetrata, sine praefide, defensusus est. Hanc itaque panegyrim, ut RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICVS, PROCERES ACADEMIAE pariter atque VRBIS et GENEROSISSIMI NOBILISSIMIQUE CIVES honorifica sua amplificare velint praesentia, et Ordinis et meo nomine officiosissime rogo.

P. P. in ipso Pentecostes Festo A. R. S. MDCCLXXXV.

Wittenberg, Diss., 1783-85

ULB Halle

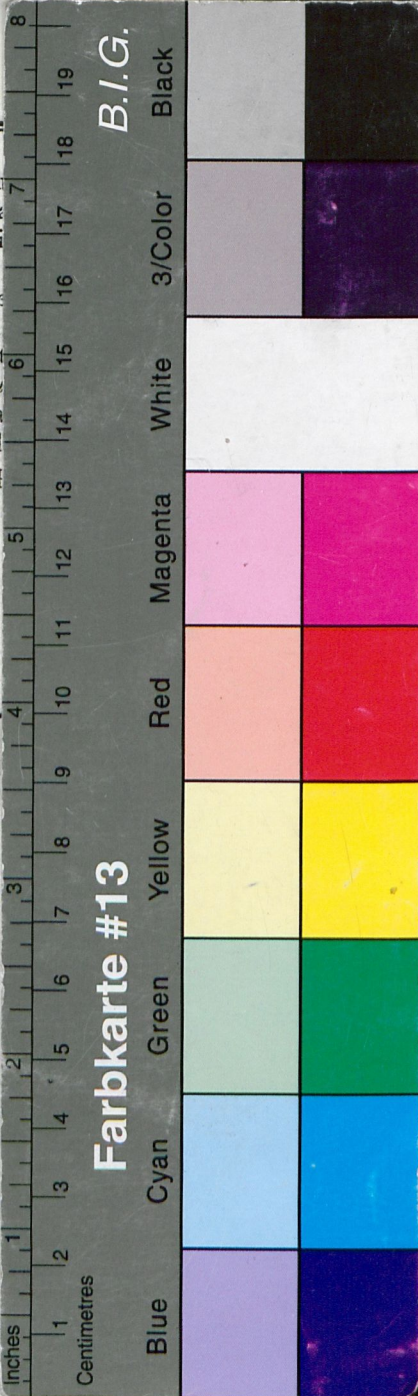
004 335 937

3

f
sl.

B.I.G.

Farbkarte #13

4492

70.
25

1785

2

ORDINIS IVRIDICI
IN
ACADEMIA WITTENBERGENSI
H. T.
PRO . DECANVS
D. GOTTLOB CHRISTIANVS
KLÜGEL

FACVLTATIS IVRIDICAE ASSESSOR ORDINARIVS ET
SENATVS CIVITATIS WITTENBERGENSIS SYNDICVS

LECTORI BENEVOLO
SALVTEM.

inest
de commissis fraudatorum vectigalium causa.